

LIX.

FIt in hunc modum. Vuarum passarum intus purgatarum lib. quatuor, macerantur in aquæ lib. duodecim, horas viginti quatuor. Dein coquuntur, quoad tertia pars remanserit. Colatum ad mellis crassitiem recoquitur.

MEL MYRTINVM.

LX.

FIt ex succi myrtorum libra vna, & mellis libræ duabus, igne lento simul percoctis.

ANNOTATIO.

Nunc reliquum esset vt decocta subijceremus. Verum quum intelligam hæc nõ diu in corrupta posse conseruari, & præstare vt quiuis medicus pro re nata noua & affectui congruentia componat, non putauit esse faciendum vt in decoctis describendis non necessariam operam nauarem.

APPENDIX.

DE DECOCTIS.

Decocta noua faciendi.

DEcoctis per se vtimur, aut medicamentis quibusdam admiscemus, ad eorum compositionem, aut dissolutionem, vt facilius assumi possint. Decocta verò multa sunt in Mestræ antidotario, quæ hoc loco commemorare nihil attinet, quod perinde atq; alia decocta quæ à medicis pro morborum varietate parantur, confici soleant, & nos lib. 3. huius operis cap. 16. de ijs abundè agemus. Nos tria tantum subijciemus, quorum vsus in medicorum officinis frequens est.

DECOCTVM COMMVNIS CLYSTERIS.

Recipit betæ, maluæ, parietariæ, attriplicis, mercurialis, añ manipul. vnum. Decoquantur in sufficiente aquæ quantitate. Sunt qui adijciunt seminum anisi & fœniculi, añ drachmas duas.

DECOCTVM COMMVNE PVRGANTIBVS.

Decocta communia curantia.

Habet hordei integri, vnc. vnam. Prunorum numero xiiij. Passularum, vnciam vnam. Glycyrrhizæ rasæ, drach. tres. Violæ foliorum, manipulum vnum. Seminis anisi, drach. vnam, & dimidiam. Decoquantur vt præcedentia. Vocantur verò vtraq; decocta communia, quod nulli parti corporis, nec certo alicui humori sint destinata.

DECOCTVM PECTORALE.

Sic dictum quod commune alijs partibus non sit, sed pectori siue thoraci potius destinatum. Accipit hordei integri, vnc. vnam. Glycyrrhizæ rasæ, vnc. dimidiam. Adianti, capillum veneris vocant: hysopi, singulorum manipulum vnum. Ficuum, palmularum dactylorum uel emundatorum. Passularum nuculeatarum, sebestæ, singulorum numero sex. Florum violarum, borraginis, vtriusq; pugillum vnum. Anisi, drach. duas. Decoquantur vt oportet. Vt erit maxime ad medicameta quæ in thoracis morbis curandis exhibentur dissoluenda.

DE PVLVERIBVS, ET SPECIEBVS,
SECTIO VNDECIMA.

PVLVIS PRO EPITHEMATE

cordis,

℞

Accipit

ACCIPIT fantali rubei, vnc. vnam. Corticum citrij mali, fantali albi, rosarum rubearum, corallij albi & rubei, succini, eboris vsti, añ vnc. dimidiam. Florum borraginis, daronici Romani, añ drach. vnam. Ofsis cordis ceruini, croci, añ drach. vnam. Specierum lætitiæ Galeni, & electuarij de gemmis & diamargariton, añ scrup. quatuor. Florum semperuiui, scrup. vnum. Terantur omnia in puluerem tenuissimum, & commisceantur.

PVLVIS PRO EPITHEMATE IECORIS.

II.

RECIPIT rosarum, fantalorū albi & rubei, absinthij pontici, floris iunci odorati, eboris vsti, spicæ nardi, spodij, seminis intybi fatiui latifolij, añ vnc. dimidiam. Trita in puluerem permiscetur, & reconduntur.

PVLVIS ADVERSVS CALCVLVM.

Nofter.

III.

HABET radicem fœniculi, asparagi, filipendulæ, añ drach. duas. Radicis rubeæ tinctorum, scrup. duos. Radicis aristolochiæ rotundæ appellatæ, & altheæ, añ drach. vnam, & dimidiam. Glycyrrhizæ rasæ, drach. septem. Seminum genistæ, ammeos, apij, anisi, fœniculi, dauci, cumini, saxifragi, milij solis, añ drach. vnam. Seminum melonum & citruli excorticorum, añ drach. tres. Seminis halicacabi, drach. vnam. Lapidis spongijs marinis, & iudaici, añ scrupulos duos. Parietariæ, maluræ, añ drach. duas. Polij montani, adiantij, asari, pullegij, betonicæ purpureæ, añ drach. vnam. Caryophyllorum, galangæ, sanguinis hircini arefacti, & præparati, añ drach. duas. Bdellij, ammoniaci, añ drach. vnam. Oculorum cancri, cinamomi selecti, iunci odorati, añ drach. vnam, & dimidiam. Sacchari, vnc. quinque. Contusa & redacta in puluerem minutissimum permiscetur. Optimus hic puluis non tantum ad excutiendum calculum, verum etiam ad cauendum ne is vel in renibus vel vesica procreetur. Pondus exhibitionis eius in stillatio Saxifragæ vel Trichomanis decocto.

* *Rectius fumarie primæ Plinij.*

PVLVIS ADVERSVS PESTEM.

Nofter.

III.

CAPIT radicem tormentillæ, betonicæ altilis, pimpinellæ, dictamni vulgaris, siue albi vocati, añ drach. vnam. Seminum citrij mali, portulacæ, oxalidis, añ drach. vnam, & dimidiam. Specierum diamargariton frigidarum, teræ lemnis, boli armenij, añ drachmas duas. Coralliorum rubeorū, fantalorum rubeorum, alborum, ofsis cordis ceruini, añ drach. vnam. Croci, ligni aloës, ramentorum eboris, añ drach. dimidiam. Scabiosæ, cardui benedicti, foliorum dictamni Cretenis, añ drach. tres. Myrrhæ selectæ, aloës iecorariæ, añ drach. duas. Radicum buglosi, gentiana, añ drach. duas, & dimidiam. Coriandri præparati, drach. vnam. Tritis omnibus commixtis, fiat puluis. Datur drachma vna, aut sesquidrachma pro ætatis ratione.

PVLVIS ADVERSVS LVMBRICOS.

Nofter.

V.

b ij Accipit

Accipit seminis fantonici, quod lumbricorum vocant, vnciam vnā. Centaurij minoris, stichadis citrinae vocatae, radicis dictamni albi, absinthij vulgaris, calaminthæ, scordij, añ drach. duas. Pulegij, origani, eupatorij Auicennæ, * abrotoni, menthæ, añ drach. vnam, & dimidiā. Lupinorum, foliorum aristolochiæ rotundæ, añ drach. duas, & dimidiā. Aloës, drach. duas. Myrrhæ, drach. vnam. Cornu ceruini vsti, drach. vnam, & dimidiā. Radicis gentianæ, Achilleæ luteæ quam Tanacetum nominant, florum, añ drach. duas. Trita in puluerem tenuissimum misceantur. Datur quantum de precedenti ex vino, aut Serapio glycyrrhizæ.

Herbam Kunigundis vocant.

PVLVIS VEL DRANGEA LAXATIVA.

VI.

Recipit turpeti, vnc. vnam. Macis, cinamomi, mastiches, galangæ, cardamomi, caryophyllorum, anisi, hermodactylorum, dacrydij, añ vnc. dimidiā. Foliorum senæ, vnc. duas. Sacchari, vnc. quatuor. Contrita in puluerem commisceantur.

PVLVIS MEDICAMENTI TURPETI.

Auicennæ.

VII.

Purgat humores pituitosos: & de sententia Auicennæ, datur pueris, mulieribus, senibus, humidis, delicatis, & ociosis. Habet cinamomi, mastiches, turpeti albi, añ drach. decem. Sacchari albisissimi, pondere omnium. Trita, in puluerem subtilissimum redacta, permisceantur.

ANNOTATIO.

a Cinamomi.) Auicenna habet Zingiberis albi. Nos autem substituiimus cinamomum, propter causam cap. 88. primi libri expositam. Sunt qui puluerem pituitam purgantem eiusmodi componunt. Accipit Turpeti, drach. vnam. Hermodactylorum, drach. dimidiā. Cinamomi, serupulum vnum. Sacchari, semunciam. Misceantur, terantur, & fiat puluis. Vfus eius est in articulorum, & coxæ doloribus, atq; in podagræ cruciatibus. Pituitam ex corporis penetralibus, atq; articulorum cavitatibus potenter elicit, ieiuno ex pulli iusculo datus.

PVLVIS SENÆ PRAEPARATAE.

Montagnanæ.

VIII.

Caput purgat mirabiliter. Aduustos & retorridos humores, melancholicumq; succum, pituitam item falsam vacuat. Cutis foeditatem, scabiem, lepram, aliaq; cutis vitia sanat. Caput folliculorum senæ, drach. duodecim. Zingiberis, maceris, añ drach. tres. Cinamomi, * tartari, añ drach. vnam, & dimidiā. In puluerem redacta comisceantur. Dantur in iusculo, drach. tres, aut quatuor.

* Tartarum barbari fecem vini induratam, & dolijs vinarijs vini optimi & generosi adhaerentem nominant. Vulgò weinstein. Senæ ingratitude obtundit. Odorata flatulentam & torminosam Senæ naturā corrigunt.

PVLVIS AD GLANDES VALIDAS

conficiendas.

IX.

Accipiunt ellebori albi, nucleorum colocynthidis, añ vnc. vnam, & dimidiā. Esulæ præparatae, hermodactylorum, añ vnc. vnam. Specierum hieræ simplicis Galeni, drach. duas. Trita in puluerem permisceantur.

PVLVIS STERNVTATORIVS,

Noster,

X.

Recipit

Recipit maioranæ, nigellæ, añ drach. duas. Radicum pyrethri, drach. tres, * *Condisi.*
& dimidiã. * Struthij, piperis albi, añ vnc. dimidiã. Ellebori albi, drach.
sex. Cubebarum, drach. vnam. Zingiberis, castorij, añ drach. tres. Trita in pul-
uerem miscentur. Egregie sternutamenta mouet.

PVLVIS SANGVINEM SISTENS.

Noster.

XI.

Habet thuris, drach. duas. Aloes, drach. vnam. Sanguinis draconis, boli
armenij, terræ lemnix, añ drach. vnam, & dimidiã. Mumix, drachmam
vnam. Seminis plantaginis, drach. vnam, & dimidiã. Baccarum myrti, balau-
stiarum, añ drach. dimidiã. Radicis bistortæ, & symphyti maioris, añ drach.
duas. Gallarum, drach. vnam. Coralliorum rubeorum, lapidis hæmatitis, añ
drach. vnam, & dimidiã. Gypsi, drach. duas. Trita in puluerem permiscentur.

ANNOTATIO.

Galenus lib. 5. thera. methodi cap. 4. puluerem sanguinis eruptionem supprimentem
tantum ex thuris parte vna, & aloes dimidia componit, & cui candido subigit, vt illic vi-
dere licet. Plurimum illum commendat ad membranarum cerebri hæmorrhagiam, ve-
narum vulnera, & ad alias sanguinis vndecunq; eruptiones.

PVLVIS * ALEXIPHARMACVS.

XII.

* *Bezar-
dicus.*

Capit boli armenij cum aceto preparati, vncias duas. Rosarum rubearum,
drach. vnam. Seminis oxalidis, citrij mali, & rutæ, doronici Romani, suc-
cini, seminis cardui benedicti, añ scrup. quatuor. Corallij vtriusq; ligni aloes,
serici crudi, radicis tormentille, añ drach. vnam. Dictamni Cretensis, betonica
altilis radicis, scabiosæ, terræ Lemnix, añ drachmã vnam, & dimidiã. Croci,
scrup. duos. Margaritarum perforatarum, santalorum omnium, añ drach. vnã.
Ambrae, scrup. vnum. Moschi, scrup. duos. Redacta in puluerem misceantur.
Ex vino odore & grato, aut cum serapio è citro sumitur. Venenis, alijsq; medi-
camentis deleterijs, & viscera tentantibus aduersatur. Vitales spiritus, & cor-
dis robur deiectum confirmat.

PVLVIS VIOLARVM ODORVS.

XIII.

Accipit radicis iridis Florentinæ, lib. vnam. Rosarum, violarum, añ vnc.
vnam, & dimidiã. Maioranæ aridæ, vnc. vnam. Caryophyllorum, drach.
tres, & dimidiã. Santali albi, vnc. vnam, & dimidiã. Moschi, drach. dimidiã.
am. Terantur in puluerem.

SPECIES MIXTAE.

XIII.

Habent cinamomi, zingiberis, añ vnc. duas. Nucis moschatae, vnc. vnam.
Caryophyllorum, macis, añ vnc. dimidiã. Granorum paradyfi, piperis
nigri, añ vnc. vnam. Permisceantur.

SPECIES BERTHOLDI.

XV.

Capiunt cinamomi selecti, lib. dimidiã. Zingiberis albi, q̄. vnam. Pipe-
ris longi, galangæ, granorum paradyfi, añ vnc. vnam. Cardamomi, vnc.
dimidiã. Caryophyllorum, macis, nucis moschatae, añ drach. tres, & dimidiã.
am. Croci orientalis, vnc. vnam, & dimidiã. Sacchari albi, lib. tres. Fiat puluis.

SPECIES INCISAE.

XVI.

b iij

Accipiunt

Accipiunt feminis anisi, glycyrrhizæ purgatæ, añ lib. dimidiã. Coriari² dri præparati, feminis fœniculi, carei, zingiberis, añ q̄r. vnam. Calami odorati, vnc. duas. Galangæ, zedoariæ, añ vnc. vnã. Incidantur, & misceantur.

TRAGAEA COMMVNIS.

XVII.

Recipit cinamomi, vnc. duas. Caryophyllorum, macis, nucis moschatae, añ vnc. vnam. Zingiberis, vnc. vnam, & dimidiã. Sacchari albi, lib. tres. Speciebus in crassio rem puluerem redactis misceantur, & fiat tragæa.

SAL SACERDOTALIS.

XVIII.

Habet zingiberis, radicis acori veri, pyrethri, feminis cumini, ammeos, piperis nigri, feseleos, hyssopi, fatureig, origani Cretensis, pulegij, añ drach. vnam. Cinamomi, vnc. dimidiã. Salis cõmunis, drach. duodecim. Fiat puluis.

SAL MARCELLINVS.

XIX.

Capit fals ammoniaci, costi radicis, añ drachmas vndecim. Piperis nigri, drach. duas. Cinamomi selecti, piperis albi, caryophyllorum, galangæ, zedoariæ, añ vnc. vnam, & dimidiã. Hyssopi, thymi, origani, carei, anisi, apij, petroselinii, leuistici, añ drach. sex. Misceantur, & fiat puluis.

PVLVIS * CEPHALICVS.

XX.

Vsus eius est in cranij osse nudato & abrafo, eiusdemq̄ fracturis. Accipit Sarcocollæ, thuris, iridis, sanguinis draconis, myrrhæ, aristolochiæ longæ, ana partes æquales. Fiat puluis subtilissimus.

ANNOTATIO.

*Cephalicus.
Catagmaticus.*

* Cephalicus dictus est à capite, cui inspergitur. Alio nomine catagmaticus, quod caluarie fracturis adhibeatur. Componuntur ex ijs quæ abstergunt, siccant, & adstringunt medicamentis eiusmodi pulueres. Galenus lib. 3. de medendi ratione cap. 2. erui farinam, & mannam thuris addit. Præstat hunc in officinis paratum habere propter Chirurgos, & medicos qui chirurgiam exercent, qui hoc ipso crebro vtuntur, quemadmodum etiam alijs qui sequuntur.

PVLVIS SARCOTICVS.

XXI.

Hoc vtuntur ad vlcera caua implenda, carnem gignendã, & profunda vulnera æquanda. Habet sarcocollæ, massiches, sanguinis draconis, boli armeni, corticum thuris, myrrhæ, lithargyri, aloës, ana pares portiones. Terantur omnia subtilissimè.

PVLVIS DETERSORIVS.

XXII.

Vlceribus omnium partium fordidis, putridis, cuniculosis, fistulosis, & maleficis confert. Sordes enim detergit, putrilaginem vindicat, ac virus serpens eluit. Recipit aluminis diligenter triti, drach. duas. Salis, drach. vnam. Mellis, vnc. tres. Omnia simul mixta cremantur olla, vstis, tritisq̄ iridis drach. mæ tres tritæ miscentur.

ANNOTATIO.

Sunt

Sunt qui vitriolo vsto ad easdem sordidorum & malignorum vlcera quærelas vtuntur. Hoc enim ab illis vritur, diuq; ex aceto tritum circumagitur, deinde siccatur. Puluis autem is ex vitriolo citra morsum siccatur, & putredines sanat. *Puluis ex vitriolo.*

PVLVIS CICATRICES INDVENS.

XXIII.

DVris corporibus, contumacibus vicijis, & humidis admodum vtilis est, ideoq; desiccando cicatrice vlcera inducit. Accipit balauftiorum, sanguinis draconis, ^a cadmiæ argenti, aeris vsti, loti ana partes æquales. Fiat puluis subtilissimus.

ANNOTATIO.

^a *Cadmiæ argenti.*) Quæ in argenti fornacibus fit, candidior, & minus ponderosa, Plinio lib. 34. cap. 10. teste, existit. *Cadmiæ argenti.*

PVLVIS AD EOS QUI EX ALTO
cecidierunt.

XXIII.

Confert ruptis, contusis, fractis, ijs qui sanguinem expiunt, & præcipitatis. Habet ^a Rhabarbari optimi, drach. vnam. ^b Momia, ^c rubiæ vtriusq; drach. dimidiam. Terræ lemnia, boli armenij, vtriusq; drach. vnam. Sanguinis draconis, balauftiorum, vtriusq; scrup. duos. Radicis symphyti maioris, drach. vnam, & dimidiam. Terantur omnia subtilissimè in pollinem.

ANNOTATIO.

^a *Rhabarbari.*) Veterum nimirum, quod Dioscoride & Galeno testibus, ad prædicta omnia præstantissimum existit.

^b *Momia.*) Ita cum Nicolao Myrepto appellare libet. Hodie mutatione o in u, Mumiæ appellatur. Alij medicatum funus. Præstat autem pro ea vsurpare Pissasphaltum, quod iam affertur, paulo antè medicis incognitum. *Momia. Pissasphaltum.*

^c *Rubiæ.*) Cuius radix acerba & amara, Galeno etiam attestante, est. Ratione igitur acerbæ qualitatis prædictis vitijs conducit. Quia verò non leuem abstergendi facultatem obtinet, idè præstabit fortè pro ea vsurpare in hoc puluere radicem Heptaphylli siue Tormentillæ. Puluis iste ex vino adstringente fumitur.

DE PASTILLIS, SECTIO
DVODECIMA.

* Trochiscis

*PASTILLVS EX EUPATORIO.

Ioannis Damasceni.

I

CONSTRUCTIONEM & tumorem præter naturam iecoris & lienis sanat, ac inde natas febres diuturnas, & harum rigorem. Morbum regium, hydropem incipientem demulcet. Habet manna, succi ^b eupatorii, añ vñc. vnam. Rosarum, vñciam dimidiam. Spicæ nardi, drach. tres. Rhei barbari, asari, anisi, añ drach. duas. ^c Spodij, drach. tres, & dimidiam. Cum stillatio catluthæ liquore fingantur pastilli, & in loco vmbroso, & ventis perflato resiccentur.

ANNOTATIONES.

b iij

a Pastil-